

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

ЛОГОПЕДИЧНИЙ МАСАЖ

підготовки бакалавра

спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка)

освітньо-професійної програми

Корекційна психопедагогіка та логопедія

Луцьк – 2020

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Логопедичний масаж» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка), за освітньою програмою Корекційна психопедагогіка та логопедія.

Розробник: Брушневська І.М., доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, кандидат педагогічних наук

Силабус вибіркової навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти, протокол № 2 від 11 вересня 2020р.

Завідувач кафедри: _____

Кузава І.Б.

I. Опис навчальної дисципліни

«Логопедичний масаж»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка) Освітньо-професійна програма Корекційна психопедагогіка та логопедія Освітній рівень бакалавр	Нормативна / <u>Вибіркова</u>
Кількість годин / кредитів <u>150 / 5</u>		Рік навчання <u>4</u>
ІНДЗ: <u>є</u>		Семестр <u>7-ий</u>
		Лекції <u>20 год.</u> Практичні <u>22 год.</u> Самостійна робота <u>98 год.</u> Консультації <u>10 год.</u>
Мова навчання <u>українська</u>		Форма контролю: <u>залік</u>

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові Брушневська Ірина Миколаївна

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук

Вчене звання -

Посада доцент

Контактна інформація 0508762003, brush-ira@ukr.net

Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Програма вивчення навчальної дисципліни «Логопедичний масаж» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка та логопедія» підготовки бакалаврів галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 016 Спеціальна освіта (016.02 Олігофренопедагогіка).

Вивчення навчальної дисципліни «Логопедичний масаж» передбачає розв'язання низки завдань професійної підготовки висококваліфікованих і

конкурентоспроможних фахівців у галузі спеціальної освіти відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальні освіти, світових тенденцій та національного досвіду України, де передбачено різні форми організації освіти і соціалізації дітей.

У результаті вивчення запропонованого курсу здобувачі вищої освіти матимуть можливість продемонструвати знання анатомо-фізіологічної будови артикуляційного апарату, іннервації і кровопостачання м'язів шиї, голови та верхнього плечового поясу; уміння правильно організовувати і описувати основні види логопедичного масажу, його етапи та завдання; знання і розуміння порушень іннервації мовленнєвого апарату та проведення кваліфікованого логопедичного обстеження дітей з порушеннями мовлення; вміння виявляти причини порушень іннервації артикуляційного апарату та пошуку можливих варіантів їх усунення шляхом використання різних технік логопедичного масажу.

Пререквізити

Для освоєння освітнього компоненту використовують знання, вміння і навички, сформовані у ході вивчення дисциплін «Вступ до спеціальності «Спеціальна освіта»», «Діагностика та відбір дітей у заклади спеціальної освіти та навчально-реабілітаційні центри», «Логопедія з практикумом», «Олігофренопедагогіка з практикумом», «Вікова, педагогічна та спеціальна психологія», «Інклюзія в загальноосвітніх закладах», «Спеціальні методики навчання предметів художньо-естетичного циклу», «Спеціальні методики навчання предметів гуманітарного циклу», навчальної практики в спеціальних закладах та навчально-реабілітаційних центрах та в загальноосвітніх закладах та інклюзивно-ресурсних центрах.

Освоєння даної дисципліни є необхідною основою для подальшого вивчення дисципліни «Методика логопедичної роботи», педагогічної практики з логопедії та олігофренопедагогіки.

2. Мета і завдання навчальної дисципліни.

Метою освітнього компонента є забезпечення студентів системою теоретичних знань та практичних умінь, спрямованих на оволодіння прийомами диференційованого логопедичного масажу у корекційній роботі з дітьми, що мають порушення мовленнєвого розвитку; ознайомлення з інноваційними техніками логопедичного впливу, спрямованими на процес корекції мовленнєво-рухових розладів у дітей, що мають порушення мовленнєвого та психофізичного розвитку засобами диференційованого логопедичного масажу.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасні теоретичні уявлення та практичні досягнення в галузі масажу та самомасажу, що в

комплексному використанні дозволяють ознайомити студентів з механізмами впливу масажу на організм людини та практичними навичками техніки та методики масажу в логопедії

Відповідно до освітньо-професійної програми «Корекційна психопедагогіка та логопедія» у ході вивчення навчальної дисципліни «Логопедичний масаж» у студентів необхідно сформувати **загальні і фахові (спеціальні) компетентності**, а саме:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми спеціальної та інклюзивної освіти у процесі корекційно-педагогічної, діагностико-консультативної, дослідницької та культурно-просвітницької діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування основних теорій і методів дефектології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-12. Здатність ефективно вирішувати завдання щодо збереження і зміцнення здоров'я (фізичного, психічного, соціального та духовного) як власного, так і оточуючих.

СК-1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з особливими освітніми потребами.

СК-3. Здатність застосовувати психолого-педагогічні, дефектологічні, медико-біологічні, лінгвістичні знання у сфері професійної діяльності.

СК-17. Здатність самостійно освоювати нові науково-педагогічні, корекційні, ергономічні та оздоровчі теорії та технології; забезпечувати фізичний розвиток, корекцію, реабілітацію і зміцнення здоров'я осіб з особливими освітніми потребами на засадах педагогічної інноватики.

Результати навчання за дисципліною

РН2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування, обмеження життєдіяльності у контексті професійних завдань.

РН4. Застосовувати для розв'язування складних задач спеціальної освіти сучасні методи діагностики психофізичного розвитку дітей, критично оцінювати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рекомендації щодо створення найоптимальніших умов для здобуття освіти.

РН11. Застосовувати у професійній діяльності знання про методики, технології, форми і засоби реабілітації та корекційно-розвивального навчання дітей з особливими освітніми потребами.

РН 18. Знати природу психічних явищ, ідентифікувати психологічні проблеми, розуміючи закономірності розвитку і функціонування психічних явищ в контексті вирішення професійних завдань у корекційній роботі з дітьми з інтелектуальними та мовленнєвими порушеннями.

3. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практичні	Сам. роб.	Конс.	Бали
Тема 1. Історія виникнення масажу. Фізіологічний вплив логопедичного масажу на органи та системи.	22	2	2	18		3
Тема 2. Нейрофізіологічні механізми логопедичного масажу. Обстеження артикуляційного апарату.	16	2	2	10	2	3
Тема 3. Методика проведення логопедичного масажу.	14	2	2	10		3
Тема 4. Техніка виконання логопедичного масажу.	18	2	4	10	2	6
Разом за модулем 1	70	8	10	48	4	15
Тема 5. Специфіка проведення логопедичного масажу та артикуляційної гімнастики при дизартрії.	30	4	4	20	2	6
Тема 6. Специфіка проведення логопедичного масажу та логопедичних вправ при ринолалії та порушеннях голосу.	20	4	4	10	2	6
Тема 7. Комплекс логопедичного масажу при заїканні.	30	4	4	20	2	6
Разом за модулем 2	80	12	12	50	6	18
Модульна контрольна робота 1						30
Модульна контрольна робота 2						30
ІНДЗ						7
Всього годин / Балів	150	20	22	98	10	100

4. Завдання для самостійного опрацювання.

1. Логопедичний масаж як ефективний засіб логопедичної реабілітації дітей, які мають порушення мовленнєвого та психофізичного розвитку.

2. Логопедичний масаж: нейрофізіологічні механізми, особливості огляду дитини.

3. Підготовка до проведення логопедичного масажу.

4. Методика проведення логопедичного масажу.

5. Техніка виконання логопедичного масажу.

6. Специфіка проведення логопедичного масажу при дизартрії.

7. Специфіка проведення логопедичного масажу при ринолалії та порушення голосу.

8. Комплекс логопедичного масажу при заїканні.

9. Інструментальні методи логопедичного впливу.

10. Методика використання точкового масажу в логопедичній практиці.

6. Політика оцінювання

Оцінювання (усних повідомлень і практичних завдань із питань курсу, аналізу наукової й навчально-методичної літератури, самостійна й індивідуальна робота за темами, виконання тестових завдань і т. ін.) здійснюється з позицій дотримання академічної доброчесності, ґрунтоване на чинних нормативних документах.

Форми поточного контролю: практичні заняття, індивідуальні завдання.

Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.

Форми підсумкового контролю: залік.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студента застосовуються такі методи:

→ Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік.

→ Методи письмового контролю: модульне письмове тестування; звіт, реферат.

→ Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань (дедлайн);
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проєкту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни (ПОЛОЖЕННЯ про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>).

Критерії оцінювання під час аудиторних занять

Оцінка	Критерії оцінювання навчальних досягнень
3 бали	Оцінюється робота студента, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки.
2 бали	Оцінюється робота студента, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, розв'язує задачі стандартним способом, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.
1 бал	Оцінюється робота студента, який недостатньо повно володіє навчальним матеріалом, необґрунтовано його викладає, частково розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі істотні неточності та незначні помилки.
0 балів	Оцінюється робота студента, який не володіє

	навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.
--	--

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація, платформа Zoom, MOODLE, вебсервіс Google Classroom), семінари, практичні, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- навчальні посібники;
- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма, силабус дисципліни;
- презентації теоретичного матеріалу в Power Point

• контрольні завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

7. Підсумковий контроль

Формою підсумкового семестрового контролю є залік. У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, виконавши певний вид робіт (наприклад, здати одну із тем або перездати якусь тему, написавши підсумковий тест тощо).

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Дедюхина Г.В., Янышева Т.А., Могучая Л.Д. Логопедический массаж и лечебная физкультура с детьми 3-5 лет, страдающими детским церебральным параличом. Учебно-практическое пособие для логопедов и медицинских работников. М.: Изд-во «Гном и Д», 2001. 32 с.
2. Дьякова Е. А. Логопедический массаж. М.: Академия, 2005. 107с.
3. Ласточкина О.В. Логопедичний масаж: курс лекцій. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Корекційна освіта. Логопедія». Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2012. 80с.
4. Лопатинська Н.А. Неврологічні основи логопедії. Курс лекцій: навчальний посібник для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта». Київ: Видавничий дім «Слово», 2017. 152 с.
5. Новикова Е. Зондовый массаж. Коррекция звукопроизношения. Наглядно-дидактическое пособие. Часть 1. М.: Издательство "Гном и Д", 2009. 457с.
6. Санс Менгібар Х. М. Дитячий масаж / Хосе Мануель Санс Менгібар; [пер. з ісп.]. Х.: Фактор, 2011. 160 с.
7. Степашко М. В., Сухостат Л. В. Масаж і лікувальна фізкультура в медицині: підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2010. 352 с.